

**2019 M. ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES
 VERTINIMO INSTRUKCIJA**

Pagrindinė sesija

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Klausimo numeris	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Teisingas atsakymas	A	A	C	B	B	D	D	D	B	A

Klausimo numeris	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Teisingas atsakymas	C	C	C	B	D	A	A	A	D	C

Klausimo numeris	21	22	23	24	25
Teisingas atsakymas	C	A	B	D	D

Kandidatas atsakymus į 26–54 klausimus **gali suformuluoti savais žodžiais**. Ar atsakymų turinys yra teisingas, sprendžia egzamino užduoties vertintojai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
26	1. Chlodvigo žmona / karalienė skatino jį krikštytis. 2. Pergalė prieš alemanus įkvėpė Chlodvigą krikštytis. <i>Tikėjimas</i> – pagonybė / stambeldystė / politeizmas.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
27	<i>Įvykis</i> – Krikščionių Bažnyčios skilimas į Rytų ir Vakarų Bažnyčias. / Krikščionių Bažnyčios skilimas. / Schizma. <i>Politinės: Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Romos popiežius ir Konstantinopolio patriarchas susipyko dėl įtakos Sicilijoje (Italijoje). • Romos popiežius buvo politiškai savarankiškas, o Konstantinopolio patriarchas priklausė nuo Bizantijos imperatoriaus. • Popiežius ir patriarchas varžėsi dėl aukščiausiosios bažnytinės valdžios krikščionių pasaulyje. 	5	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. <i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai. <i>5 taškai</i> skiriami, kai pateikti penki teisingi atsakymai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<p><i>Religinės:</i> <i>Galimi atsakymai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstantinopolio patriarchas pripažino, kad Šv. Dvasia kildinama tik iš Tėvo, Romos popiežius – kad ir iš Sūnaus. • Popiežius ir patriarchas nesutarė dėl Komunijos priėmimo. Rytuose visi priimdavo Komuniją dviem pavidalais – duona ir vynu, o Vakaruose – tik duona. • Vakarų tikintieji žegnojosi penkiaais pirštais, o Rytų – trimis. • Religinės apeigos atliekamos skirtingomis kalbomis (lotynų ir graikų). 		
28	<p>1. Katalikybė. 2. Stačiatikybė / pravoslavybė / ortodoksija.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
29	<p><i>Galimi atsakymai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Popiežiui paklūsta kunigaikščiai. • Popiežius gali šalinti net imperatorius. • Tik popiežiui kunigaikščiai bučiuoja kojas. • Tik popiežius gali naudoti imperijos ženklus. <p><i>Paaiškinimas:</i> Imperatorius norėjo pats skirti vyskopus ir vadovauti kunigaikščiams.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
30	<p><i>Politinė</i> – norėjo susigrąžinti kunigaikščių paklusnumą. <i>Religinė</i> – norėjo, kad būtų panaikintas jo atskyrimas nuo bažnyčios / panaikinta jo ekskomunikacija.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
31	<p><i>A šaltinis</i> – krikščionybės priėmimas sutvirtina Chlodvigo politines pozicijas. (Dievas palankus tiems, kurie juo tiki.) <i>B šaltinis</i> – krikščionybės vaidmuo Bizantijos ir Vakarų valstybių santykiuose buvo išskirtinis. <i>C šaltinis</i> – atsispindi popiežiaus stipri įtaka valdovams pasauliečiams. <i>D šaltinis</i> – popiežiaus galia buvo pasiekusi aukščiausią įtaką politiniame gyvenime. Jo sprendimams turėjo paklusti pasaulietinė valdžia.</p>	4	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. <i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>

32	<p><i>Autorius</i> – Martynas Mažvydas.</p> <p><i>Miestas</i> – Karaliaučius.</p> <p><i>Metai</i> – 1547 m.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>
33	<p>1. Skatinama siekti mokslo.</p> <p>2. Raginama tikėti į Dievą.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
34	<p><i>Autorius</i> – Mikalojus Daukša.</p> <p><i>Knyga</i> – „Postilė“.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
35	<p>1. Kalba yra prigimtinė savybė.</p> <p>2. Gimtoji kalba turi būti vartojama visose gyvenimo srityse.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
36	<p><i>Valdovas</i> – Steponas Batoras.</p> <p><i>Paaiškinimas</i> – žmonės suvokė mokslo būtinybę ir svarbą valstybės gyvenime.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
37	<p><i>Švietimo</i> – gyventojai galėjo išsimokslinti ne tik užsienyje, bet ir Lietuvoje.</p> <p><i>Kultūros</i> – universitetas tapo kultūros židiniu. Jame buvo leidžiamos ir kaupiamos knygos, dėstytojai ir studentai skleidė kultūros vertybes visuomenėje.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
38	<p><i>A šaltinio</i> – protestantizmui / liuteronybei.</p> <p><i>B šaltinio</i> – katalikybei.</p>	2	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p>
39	<p>Pradėta knygų leidyba lietuvių kalba.</p> <p>Imtos kurti įvairios švietimo įstaigos.</p> <p>Suaktyvėjo visuomeninis kultūrinis gyvenimas.</p>	3	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p>

40	1918 m. vasario 16 d. paskelbtą nepriklausomybę. / Nepriklausomą Lietuvos valstybę. / Tėvynę. Gyventojus nuo svetimos kariuomenės plėšikavimo.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
41	<i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Į Lietuvą įsiveržė Raudonoji armija ir užėmė dalį Lietuvos teritorijos. • Besitraukdama rusų / vokiečių kariuomenė plėšikavo. • Lietuvos komunistai, padedami Raudonosios armijos, bandė įvesti komunistinį valdymą. • Kilo pirmosios vyriausybės krizė. • Nesutarimai su Lenkija. 	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
42	Bermontininkų sutriuškinimas prie Radviliškio. / Radviliškio kautynės. Lietuvos kariuomenė apgynė valstybę ir privertė bermontininkus pasitraukti iš Lietuvos.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
43	Suvalkų sutartyje nustatyta riba tarp Lietuvos ir Lenkijos. Buvo sudaryta galimybė normalizuoti santykius su Lenkija.	2	<i>Taškas skiriamas</i> , kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
44	Administracinė riba tarp Lenkijos ir Lietuvos. Nusistovėjo po L. Želigovskio sutriuškinimo (prie Širvintų ir Giedraičių).	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
45	<i>Politinė</i> – Rusija pripažino Lietuvos valstybę. <i>Ekonominė</i> – Lietuva gavo tris milijonus aukso rublių, suteikta teisė išsikirsti miško (Rusijoje). <i>Kultūrinė</i> – sutarta dėl kultūrinių vertybių grąžinimo.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
46	1. Lietuva neteko Vilniaus krašto. 2. Liko neaiškus Klaipėdos krašto likimas.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
47	Su Sovietų Sąjunga nusistovėjo draugiški santykiai iki XX a. ketvirtojo dešimtmečio pabaigos. Su Lenkija Lietuva nepalaikė diplomatinių santykių. Su Vokietija buvo glaudūs ekonominiai ryšiai, tačiau išliko įtampa dėl Klaipėdos krašto.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.

48	Socializmo santvarką. Komunistinių valstybių vieningumą.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
49	<i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vengrija kovoja prieš SSRS intervenciją. • Būtina kreiptis į visas pasaulio tautas dėl padėties Vengrijoje / grėsmės kitoms valstybėms. • Maskva vykdo imperialistinę politiką. 	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
50	<i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Siūloma veikti atsargiai. • Savo viešojoje veikloje neišsižadama socializmo sistemos. • Pasitelkiamos profsąjungos. • Stiprinamas bendradarbiavimas su Katalikų Bažnyčia. • „Solidarumas“ turi imtis vadovaujamo vaidmens partijoje. 	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
51	<i>Panašumai:</i> Siekiami valstybių savarankiškumo nuo Maskvos. Įvedus svetimą kariuomenę, sustabdytos reformos. <i>Skirtumai:</i> <i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Čekoslovakijoje nebuvo viešai atsisakyta socializmo idėjos. • Vengrijoje pasipriešinimas peraugo į masinę ginkluotąją kovą. • Vengrijos pasipriešinimą slopino tik SSRS kariuomenė, o Čekoslovakijos bandymus reformuoti nuslopino SSRS ir Varšuvos bloko šalių kariuomenės. 	4	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. <i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
52	<i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Į Lenkiją papildomai nebuvo įvesta sovietų kariuomenės. • Lenkijoje buvo bendradarbiaujama su Katalikų Bažnyčia. • Lenkijoje pasipriešinimas buvo organizuojamas per profesines sąjungas. 	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
53	<i>Galimi atsakymai:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Prievertos naudojimas. • Laisvių ir teisių apribojimas. • Nepaklususiųjų sistemai slopinimas. • Priklausomybė nuo Sovietų Sąjungos. 	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.

<p>54.</p>	<p>Čekoslovakijoje buvo sustabdytos liberalios reformos / nušalinti nuo valdžios reformų iniciatoriai.</p> <p>Vengrijoje bandymai reformuoti sistemą pareikalavo daug aukų. / Iš Vengrijos išvyko tūkstančiai gyventojų. / Imrei Nadžiui buvo įvykdyta mirties bausmė.</p> <p>Lenkijoje buvo įkalinti „Solidarumo“ vadovai / įvesta karinė padėtis.</p> <p><i>Paaiškinimas:</i> Sovietų Sąjungos politinė įtaka ir karinė galia tuo metu buvo tokia stipri, kad galėjo užgniaužti bet kurios valstybės bandymą keisti esamą situaciją.</p>	<p>4</p>	<p><i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.</p> <p><i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.</p> <p><i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.</p> <p><i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.</p>
-------------------	--	----------	--